

Lietuvos Jaunųjų
Mokslininkų Sąjunga

Lietuvos Respublikos Švietimo ir mokslo ministerijai
Lietuvos Respublikos Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai
Lietuvos Respublikos Seimo Švietimo, mokslo ir kultūros komitetui
Lietuvos Respublikos Ministro Pirmininko tarnybai

2013-10-03 S-20131003

POZICIJA DĖL MOTINYSTĖS/TĖVYSTĖS PAŠALPOS

2013 m. spalio 3 d.

Vilnius

Lietuvos jaunųjų mokslininkų sąjunga (LJMS) siekia Lietuvoje kurti akademinę aplinką, kuri būtų palanki mokslininkų veiklai. LJMS pastebi, kad dabartinė socialinės apsaugos sistema yra menkai orientuota į atžalų susilaukusius doktorantus. Šiandien egzistuoja apribojimas, pagal kurį motinystės/tėvystės pašalpa gali būti skiriama tik jaunesniems nei 26 metų dieninių studijų skyrių studentams. Nors doktorantai ir laikomi trečiosios pakopos studijų studentais, pasinaudoti šia galimybe jie dažniausiai negali – daugiau nei pusė įstojusiųjų į doktorantūrą yra vyresni nei 25-26 metų amžiaus. Šie doktorantai, neturintys darbo stažo, susilaukę vaiko patektų į keblią padėtį. Todėl:

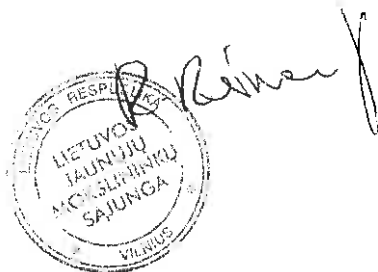
- *potencialūs doktorantai dažnai nesirenka trečiosios studijų pakopos arba renkasi ją kitose šalyse, kuriose ir pasilieka;*
- *moterys ir vyrai, tapę doktorantais, atideda motinystės/tėvystės planus, palikuonių susilaukia vėliau ir mažiau, o tai didina fiziologinę riziką ir neigiamai veikia jau ir taip nepalankią Lietuvos demografinę padėtį;*
- *besilaukiančios doktorantės nesiryžta išeiti motinystės atostogų, nes prarastų pajamas (šiuo atveju – doktoranto stipendiją), reikalingas padidėjusiai šeimai išlaikyti. Tai daro įtaką ir doktorantūros rezultatams;*
- *sukūrusiems šeimoms doktorantams dėl pajamų stokos neretai tenka dirbti papildomus darbus, nesusijusius su atliekamais moksliniais tyrimais, dėl ko irgi stipriai nukenčia jų kokybė.*

Siekdami pagerinti dabartinę situaciją, nepalankią doktorantams, norintiems sukurti šeimą doktorantūros laikotarpiu, siūlome sprendimą: peržiūrėti Ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymo trečiojo skirsnio 16 straipsnio 2 dalį, kuri nustato, kad:

„Teisę gauti motinystės pašalpą nėštumo ir gimdymo atostogų laikotarpiu turi apdraustieji asmenys iki 26 metų, jeigu jie iki nėštumo ir gimdymo atostogų pradžios neįgijo šio straipsnio 1 dalyje nustatyto stažo dėl to, kad nurodytais laikotarpiais mokėsi nustatyta tvarka įregistruotose bendrojo lavinimo ar profesinėse mokyklose pagal dieninę mokymo formą bei aukštosiose mokyklose pagal dieninę arba nuolatinę studijų formą ir pertrauka nuo mokslo pabaigos (pagal mokslo baigimą įrodantį dokumentą), kol jie tapo apdraustaisiais asmenimis, neviršija 3 mėnesių.“

Peržiūrint minėto įstatymo trečiojo skirsnio 16 straipsnio 2 dalį, prašome atkreipti dėmesį į amžiaus (26 metų) ribą, kuri diskriminuoja doktorantus bakalauro ir magistrantūros studijų studentų atžvilgiu.

Pirmininkas

Ramojus Reimeris